

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 8. uri zjutraj.
 „Edinost“ stane:
 za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
 za polu leta 3.—; „ 4.50
 za četrt leta 1.50; „ 2.25
 Z „Novičarjem“ vred:
 za vse leto gl. 7.—
 „ pol leta 3.50
 „ četrt „ 1.75
 Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov. — „Novičar“ pa po 2 nov.

EDINOST

Oglas in oznanila se računajo po 8 nov. vsakega v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
 Poslana javna navala, smrtneice itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piazza Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti frankovano ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokovalec se ne vračajo.

Sarocnino, reklamacije in inserate prejema upravništvo Piazza Caserma št. 2. Odprte reklamacije o proste poštnine

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

• V edinost je moč •

Proslava narodne odločnosti.

V programu našega zokolstva izraženo je geslo po guma in odločnosti. Ta neovržna istina nam je neprestano in živo pred očmi, odkar smo videli in se udeležili nepozabnih sokolskih dnij v zlati Pragi o priliki češke razstave. Od tedaj naglašamo pri vsaki priliki: negujmo naše sokolstvo, varujmo in pospešujmo je, da bode moglo vpešno vršiti svoje plemenito, vzvišeno in rodoljubno nalogo: da bode moglo širiti na vse stani krepko narodno zavest in ono odločnost, brez katere za nas Slovence ni rešitve. In da nismo popred vedeli, kako neobhodno potrebna sta mej nami Slovenci krepka narodna zavest in čvrsta odločnost, zvedeli smo in prepričali se o tem tam v beli Ljubljani povodom vsesokolskega shoda.

Videli smo in prepričali smo se, da je za Kranjsko nastopila nova doba, da so nastali kritični časi, da je ob poletni vročini jela pihati mrzla sapa. Era čeških punkcij vrgla je svojo senco tudi na središče naše Slovenije. Evo Vam dokaza v kako tesni zvezi je usoda posamičnih slovenskih plemen avstrijskih: udarci, ki padajo na hrbet tega, bole tudi onega.

In zato vprašamo Vas vseh in vsacega, v čegar prsih se bije živo srce slovensko: ali nam ni vsem sveta dolžnost, negovati evetko vzajemnosti in ukupnosti vseh slovenskih plemen države naše, prilivati jej in jo čuvati, da nam ne usahne, kakor želé in hrepene vsi tisti, ki bi narod naš raje danes nego jutri položili v narodni grob, katerega so mu izkopali in namenili že davno? In uprav zato, ker se je pri sokolski slavnosti v beli Ljubljani prepovedalo svetim ognjem in žarkimi besedami evangelje bratske ljubavi, idejalne ljubezni do domovine in tiste jeklene odločnosti, katera jedina nas more usposobiti za

vpešno delo v blagor in procvit domovine, za utrjenje naše narodne individualnosti in osiguranje naše bodočnosti: zato smo po vsej pravici vsesokolski slavnosti nadeli naslov „Proslava narodne odločnosti“!

V ljubljani veje vzlic poletni vročini mrzlo-ledena sapa; in ta sapa je potrgala menda narodne zastave raz streho deželne odbora, o katerem trdijo zlobni ljudje, da je po večini „naroden“, in raz streho tiste mestne hiše, v kateri gospoduje baje — radikalni mestni zastop. Raz teh streh vihrale so vsikdar do sedaj in pri vsaki narodni slavnosti ponosne naše trobojnice, a povodom vsesokolske slavnosti poskrile so se — in ta misel nam razjeda srce v tem trenutku — v strahu pred lastnimi rojaki, prihitelimi v središče Slovenije, da se tu objamejo v ljubezni do svete nam zemlje slovenske ter da si sežejo v bratsko roko v prisego večne zvestobe do drage domovine.

V ljubljani veje sedaj mrzla-ledena sapa, katera je ljubljanskemu županu udušila besedo na jeziku, da ni mogel in ni smel vršiti zakone navadne gostoljubnosti — da ni mogel in ni smel pozdraviti milih in dragih gostov, došlih od vseh strani domovine naše.

Ti dogodki govore glasno in jasno. Žalostni so res, a mi soglašamo vendar z menenjem vrlega staroste Celjskega Sokola, ki je rekel pri skupnem obedu, da se jih moramo le veseliti, ker pričajo, da se nas boje, da imponujemo!

Še nekaj smo zapazili povodom vsesokolske slavnosti v Ljubljani: sledove našega mejsobojnega bratomornega boja. In tako so se združile razne sile, četudi morda iz različnih namenov, v odporu proti proslavi narodne odločnosti.

se je tako naučil na pamet. To mu je lajšalo spoznanje, kako nenavaden, kako plemenit duh biva v najdražjem mu bitji. Srce je čutilo, da ona ni samo po imenu, marveč veliko bolj po svojem duhu Avgusta — vzvišena.

Hitel je Milan, hitel, da jo vidi čim prej. Kaj pošta, celo brzovlak mu je vozil prepočas. Najraje bi bil kar zletel k nji, povedal že vse, razložil ji dosedanje življenje, sicer delavno, uzorno, plodonosno, vendar prazno življenje brez — namena. Tako je sodil Milan v tem trenutku. Prej sicer tako trezno misleč, zagazil je nevede v silne refleksije, ki so mu objemale ljubezni, sprave željno dušo.

Solnce se je veličastno vzdigovalo izza daljnih gozdov, kakor lepa nada je pobozalo tudi Milana po zaraslem licu. Sedel je sam v kupeju in brojil minute, kdaj dospje v G. Ni jih bilo več mnogo. Ustvaril si je dražestno sliko: Liki jutranjemu solncu je ostala tudi v njegovem srcu nada, da jo zopet vidi, objame in v kratkem popelje pred oltar, kjer mašnik zaveže Bogu ljubo dvojico, ki je že po naravi svojih src sorodna kot zakonski par. V bujni domišljiji si je Milan naslikal vse prav živo in zločno, tako nekako kakor v rajskem blišču. Začel bode z nova živeti, živeti življenje vredno čestitega, spoštovanega človeka; podvojil bode svoje moči v

A ni se jim posrečilo. Misel sokolska, ki je naša narodna misel, prodrila je v Ljubljani v nedeljo z elementarno silo vse zapreke, vso zlo voljo in pri popoldanski veselici praznovala je sokolska ideja svoj triumf. In tisti, ki so šli na ulico, da bi proklinjali slovensko „radikalstvo“, blagoslavljali so je, četudi nehoté. Kajti njih nasprotovanja le poveljujejo sijaj vsesokolske slavnosti od nedelje.

Vsesokolski shod v Ljubljani ni tiral politike, ker to ni bil njega namen; a vendar smo prepričani do dna svoje duše, da mu bodo posledice blagodejne za vse naše javno življenje. Kajti neverjetno se nam vidi, da ne bi ta veličastna manifestacija vplivala tudi na tiste rojake naše, ki so se povodom sokolske slavnosti tako rekoč tiho zvezali z našimi najhujšimi nasprotniki proti nam, njih rojakom in krvnim bratom. Zvezali so se proti nam, a ne toliko iz zlobe — te vere nam ne izruje nikdo iz srca — ampak, ker so zbegani po krivih prorokih sedanje dobe in ker jim je mrzla sapa sedanja le nekako odrevenila narodni čut, a udušila in zamorila ga gotovo ni. Bog vsegamogočni daj, da se ne varamo v tem pogledu! Saj si ne moremo misliti, da bi mogli zlobnost in slaba volja za večno ločiti, kar je združila Božja previdnost v jedno celoto v jedno družino. Prepričani smo tudi, da ne stojimo sami s tem svojim menenjem, kajti pri vsej slavnosti — in govorilo se je obilo — ni bilo čuti nijedno same žal-besede proti onim rojakom našim, ki nas obsojajo in pobijajo, ker nas ne poznajo, ker ne poznajo naših čistih namenov, ker ne vedo, da nismo taki, kakor nas opisujejo. Oni večni Bog, h kateremu smo pošiljali svoje molitve pri sv. maši v Lattermanovem dreveredu, daj, da se skoro uresničijo naše ro-

trudu za ljubljani narod, za probujo in pravo naobrazbo njega mladine; poleg tega pa mu bode kakor angelj varuh verna družica Avgusta. Povsod mu bode svetovala, povsod mu bode pomagala. Oh, to bode življenje! In potem? . . .

Vlak se ustavi.

Dr. Zornik stopi k prvemu izvoščeku, nekaj mu pošepne na uho in takoj je drdral z njim s postaje v mesto. Na dogovorjenem kraju se ustavi, on stopi v bližnjo kavarno. Kmalu se vrne in gre peš po ulici mimo samostanske cerkve usmiljenih sester. Mudilo se mu je seveda naravnost v mestni vrt, češ: tam jo najdem prav gotovo. Milan hiti, hiti.

Samostanski zvon pozvanja tako tužno kakor o pogrebu. Ustavi se, potem zopet zvon, kakor da hoče opominjati tudi mimoidoče: Molite! Molite! — Milanu je bil ta glas znan že izza mladih let, a danes se mu je zdel nenavadno resnoba, izpremenjen. Prehajale so ga neke temne misli, črne slutnje, zato zamahne s palico hoteč je menda odpoditi, in trdih korakov stopa dalje, trop sitnih mislij kakor trop mušic se pomika za njim.

„Prav kakor mrtva, taka je bila,“ pravi postarna ženica prišedša iz cerkve.

„Solze ni bilo v njenem očesu,“ reče neka mlajša meščanka svoji tovarišici, ki si je z ruto otirala solzne oči.

doljubne želje v blagor naroda, mejsobojnega miru in tudi v prospah ugleda — govorimo le jasno! — naših dušnih pastirjev. Sam večni Bog daj, da se združimo skoro v ljubezni do Boga in do naroda!

Take misli in želje obhajale so nas pri vsesokolski slavnosti v Ljubljani. In menda ga ni človeka mej nami, ki ne bi se združil z nami v tej želji, ako mu le v prsih bije občutno, rodoljubno in — pošteno srce.

Mi seveda ne moremo opisati vseslavnosti natančno, ker nimamo zadostno prostora na razpolago; omejiti se moramo torej na to, da jo popišemo v velikih in glavnih potezah.

V soboto zvečer zbrali so se delegatje vseh sokolskih društev v mestni dvorani, da se posvetujejo o reorganizaciji našega sokolstva „odnosno o ustanovi Zveze“ mej našimi sokolskimi društvi. Zborovanje je otvoril najstarejši mej delegati, starosta „Zagorskega Sokola“ brat Medved. Na to je bil izvoljen za predsednika starosta „Tržaškega Sokola“ dr. Gustav Gregorin. Društvo „Tržaški Sokol“ so zastopali kot delegatje: starosta dr. Gustav Gregorin, tajnik I. Knava in odbornik J. Mikota. O sklepih, storjenih pri teh posvetovanjih, poročali bomo prihodnjič.

Po končanem zborovanju delegatov sledil je koncert na vrtu Hafnerjeve pivarne, pri katerem je pelo delavsko pevsko društvo „Slavec“. Občinstva se je zbralo toliko, da je bil vrt natlačeno poln. Z brzovlakom o polnoci došli sti deputaciji „Tržaškega Sokola“ in Vipavske čitalnice. Mimo Sokolov došlo je tudi lepo številko drugih gospodov in dam. Na kolodvoru nas je pričakovalo vse polno občinstva, koje nas je pozdravljalo navdušeno.

V nedeljo o 7. uri zjutraj zbrala so se

„Reva,“ vzdihne potem. „Bila je zlata duša. Ti je nisi tako poznala kot jaz. Škoda, sodila bi jo drugače.“ Deklica, ki je to govorila, bila je sestra nekdanjega osmošolca Irka. Ker sta se tovarišici še dalje pogovarjali o tem, izvedel je Milan, da so v samostanski cerkvi ravnokar blagoslovili njegovo Avgusto, sedaj searto Bonaventuro.

Obrnil se je in malone opotekaje prišel v bližnji hotel.

Potovalci, ki so bili v Avstraliji, pripovedujejo, da stopi v tamošnjem angleškem gledališču tudi po najbolj pretresujoči tragediji (žaloigri) na oder glumač-šaljivec ter s šalo in dovtipom uniči utis igre. Kaj takega ne nameravamo. Kar pride iz srca, tudi gre v srce; tja pa ne segajo šale in dovtipi. Vender ne bi radi pustili nežne bralke in potrpežljivega bralca, ki sta nam vestno sledila do tukaj, v negotovosti; kaj je bilo potem? To vprašanje vas čitajoče vedno vznemirja in priganja, da prebračamo list za listom, to vprašanje nam je pred očmi o vsakem prizoru v povesti. Na koncu seveda neha povest, nehati mora tudi prašanje: kaj potem? Naravnjeseja konca si je težko misliti.

Tudi mi bi lahko tako završili.

Potem se je vrnil dr. Zornik v svojo

PODLISTEK.

Avgusta.

Izvirna novela. Spisal Ivo Trošt.

III.

(Konec.)

V tem času je stopil dr. Zornik nekega jasnega jutra v okorni poštni voz ter plačal listek do Ljubljane. Težavna sicer, vendar se mu zdi tako vesela ta pot. Sedaj je vendar na čistem: ona je nedolžna. Njegova ljubljena Avgusta je morala toliko pretrpeti, tudi on je mnogo prestal v dolgih letih, a kaj on, ona, ona, ki je vendar . . . Tako je mislil Milan brez konca in kraja. Videti jo mora, govoriti z njo, prositi oprostjenja; tudi če treba prenesti še tako pokoro, vse, vse pretrpi, samo da se spravi z njo, da mu zopet oživi zamrla ljubezni, da se mu povrne mladostna sreča. Dasi že človek v zreli moški dobi, čutil se je Milan danes mladeniško čil in vesel.

Ona mu oprostí.

Kako tudi ne? Sama je zabeležila v album Schillerjeve besede, ovenčala je z lovor-vencem: „Vergeben und vergessen ist die Rache des braven Mannes“. Več kot stokrat jih je pogledal, prebral in molče motril ljube poteze. Mnogo zbranih rekov

vsa društva v Čitalnici, od koder so korakala na kolodvor k sprejemu gostov iz Hrvatske, Štajerske in Dolenjske.

Občno pozornost je vzbujala krasna kavalkada „Ljublj. Sokola“. S posebnim vlakom došle goste pozdravili smo najprvo glasnimi na zdar kliči, potem je vse goste pozdravil starosta „Ljublj. Sokola“, brat Ivan Hribar. Zahvalili so se mu starosta „Zagrebskega Sokola“ brat dr. Amruš, v imenu Celjskega dr. Vrečko in v imenu Tržaškega in Goriškega Sokola brat dr. Gustav Gregorin.

S kolodvora se je pomikal ves ta impozantni sprevod v Lattermanov drevored, kjer je v dično prirejenem šotoru daroval sv. mašo veleč. g. M. Šarabon. Svete službe božje se je udeležilo na tisoče broječega občinstva, svirala je mej mašo Domžalska godba in glavne dele je salutiral strel topičev na Šišenskem vrhu.

Po sv. maši vsulo se je vse občinstvo na Koslerjev vrt, kjer je bil zajutrek in se je razvila prav živahna zabava.

Ob 10. uri smo se jeli zbirati za slavnostni sprevod po mestu. V sporedu so bila zastopana razna sokolska in druga društva. Sprevod se je pomikal po znamenitih ulicah mesta ljubljanskega. Po vsej poti bilo je zbranega veliko občinstva, ki je pozdravljalo mile goste glasnimi živoklici in vihtenjem klobuki, a z oken doli sipale so na nas nežne ženske roke dišeče ovetje.

Zelo zanimiv je bil prizor pred mestno hišo. Mestni župan stal je na stopnicah, obdan od velike množice, a stal je nemo, ker ni smel govoriti. Ta govor brez besedij predočil nam je v lapidarnem slogu sedanjo dobo na Kranjskem. Tihemu pozdravu odzvali smo se pa mi frenetično. Molk županov odpre morda očij marsikomu, da se zave, kam jadraro tisti naši rojaki, ki se v slep strasti vežejo z vsakomur.

Ob 1. uri bil je skupni obed, kate-rega se je udeležilo nad 200 oseb. Starosta „Ljublj. Sokola“ je v daljšem govoru pojasnjeval pomen današnje slavnosti, s katero se je položil temelj „Zavezi“ sokolskih društev. Ta zaveza je velike važnosti za našo narodno organizacijo in postane še važnejši, ako se ji pridružijo tudi bratje Hrvatje. Vlada je sicer prepovedala Ljubljanskemu županu pozdraviti Sokole v imenu mesta, ali ta prepoved ni mogla udušiti glasu srca. Govornik je pozdravil zastopnike društev v slovenskem, hrvatskem, češkem in ruskem jeziku. Sokoli, so nositelji sokolske, torej narodne ideje. Zbrala se jih je mala vojska in to je veselo znamenje za bodočnost.

službo. Zdelo se mu je tako kakor že sto in sto drugim: on ni več za svet in svet ni več zanj. Teda promagal je zopet njegov plemeniti čut z načelom: človek ne živi sam za-se! Nekateri Avgustine prijateljice so posredovale, da je sestra Bonaventura izvedela njegovo kesanje. Na njenem obličju se je tedaj pokazal ljubek nasmeh, tako ljubezniv in tako prijeten, kakor se nam zdi solnčni žar, ko se zvečer solnce zadnjič ozira in poslavljaje se poljublja vršace slovenskih gora.

„To me veseli,“ dejala je vidno ganjena. „Dasi ločena imava sedaj oba vendar isti smoter. Vestnejše kot ga skušava dosepati, toliko bolj se približujeva drug drugemu, toliko bolj kaževa, kako sva vredna drug drugemu, tolika krajša nama je pot do vzorov, kjer — to upam — po srečnem združenju v rajskih višavah ne bode več ločitve.“

Ničesar več ni rekla, tudi naročila ni, da bi on izvedel te besede.

Dr. Zornik jih je vendar izvedel. Ko so ga obhajale težke misli, spominjal se jih je kakor njene oporoče. Ta nasvet se mu je zdel vedno tako svet, tako vzvišen, kakor se mu je zdel nedosegljiva sestra Bonaventura, zanj še vedno vzvišena — Avgusta.

Starosti Hribarju se je najprvo zahvalil starosta Zagrebskega „Sokola“ dr. Milan Amruš. Na temelju zgodovine je dokazoval žarkimi besedami skupnost interesov naroda slovenskega in hrvatskega. Slovenski narod napreduje vidno, sokolska ideja se je ukoreninila globoko, a treba sloge in ljubezni, da se more delo nadaljevati. Sloga in ljubezen sta pogoj napredka; kdor dela za slogo in ljubezen dela po volji Boga, ki je Bog ljubezni. Govornik je dvignil čašo v čast in slavo naroda slovenskega in Sokolov slovenskih.

Ta govor je napravil neopisljiv utis: Sokoli so dvignili dra. Amruša na rame in ga nosili po dvorani!

Odbornik „Ljubljanskega Sokola“ dr. Vilfan, zahvalil se je „Celjskemu Sokolu“, kateri je sprožil misel o „Zavezi“ sokolskih društev. Prepovedalo se je sicer županu tolmačiti čutila prebivalstva Ljubljanskega, ali sprevod je dokazal, da to ljudstvo ne zataji svojih čutil na nikakoršen komando.

Starosta „Celjskega Sokola“, g. dr. Vrečko zahvalil se je pristočno na krasnem vsprejemu. Nikar naj nas ne moti okolnost, ako nas mestni župan ni smel pozdraviti. Ta prepoved še veseli govornika, ker priča, da se nas boje in da stoji sokolska društva na pravi podlagi.

Za drom. Vrečkom so govorili ruski gost Vladimir Andrejevič Franco, zastopnik „Praškega Sokola“ g. Daneš in član „Zagrebskega Sokola“ dr. Filipič. Poslednji je napil dru. Tavčarju in Ivanu Hribarju.

Vsi ti govori vzbudili so občo navdušenje.

Z govorom dra. Tavčarja doseglo je pa navdušenje svoj vrhunec. Prizore mej tem govorom moralo se je le videti, kajti opisati se ne dajo: vse je bilo po konci. Govornik nas je opomnil se svojim poznanim sonornim glasom, da se moramo spomniti onega, kar nam je dražje od naših otrok in ljubše od naših žen, da se spomnimo zemlje slovenske. Nemški aristokratje tlačili so od nekdanj našo zemljo; tlačili so jo, ko so hodili še v železnih oklopih in stanovali v mogočnih gradovih. Gradovi so se zrušili in razpadli, oklopi so zarjaveli, oholemu baronetu ni več sledu, zemlja slovenska pa stoji in se pomlaja vsako leto. Prestali smo že dosti hudoga, prestali bodemo tudi sedanost, in ta zemlja bo še slovenska, ko bodo že v prahu njeni sedanji nasprotniki.

Starosta „Tržaškega Sokola“ dr. Gustav Gregorin zmatra kot veselo znamenje in dober znak hrvatsko-slovenske vzajemnosti, da je bil ravno on izvoljen predsednikom seje delegatov in sicer zato, ker je Tržaški Sokol že praktično oživel hrvatsko-slovensko vzajemnost, ker on že sedaj ne pozna razlike mej Hrvat in Slovenci. Napija torej slogi in jedinosti.

Stud. jur. g. V. Ravnikar je v krasnem govoru naglašal soglasje sokolskih in dijaških idej, član Trž. Sokola g. M. Cotič pa je napil delegatov, ki so zagotovili in dogovorili zavezo. —

Konečno je naglašal starosta Hribar, da v ožgled toliki navdušenosti za sokolsko idejo ni dvomiti o njej bodočnosti in o bodočnosti Slovanstva. Gosp. Josip Nollu je napil nesokolskim slovenskim društvom in v imenu kavalkade nam je zaklical g. J. Juvančič na veselo avdenje.

Potem se je zaključil obed.

Po obedu odkorakali smo v istem redu na Koslerjev vrt, kjer se je vršila velika ljudska veselica, in na travniku poleg vrta javna telovadba. Tu se je nagromadilo na tisoče in tisoče občinstva. Zadovoljstvom beležimo, da smo zapazili tudi nekoliko prečastitih duhovnikov. Svirala je vojaška godba, pevski del pa je izvajalo pevsko društvo „Ljubljana“. Najboljši štirje telovadci dobili so darila.

Prolog dičnega pesnika Aškerca deklamoval je g. Josip Nollu. Mrak je že legel na zemljo, ko se je končala ta krasna ljudska veselica, koje ne pozabimo zlepa. Pri veselici kapitulirati je morala falzifikacija javnega mnenja, pri veselici pokazala se nam je Ljubljana kot to, kar je: središče naše, prestolnica slovenska.

In predno zaključimo to skromno in le površno poročilo, ne moremo si kaj — kaj čete, človek si ne more nikdar otresti pristranskih želj —, da ne bi izrekli želje, po sporazumljenju mej prepirajočimi se brati. Tiste pa, katerim je prepir pravi element in brez prepiranja ni živeti ne morejo, prištejmo kar jed nostavno našim nasprotnikom — a naši národní nasprotniki naj nas le tlačijo: njihova jeza služila nam bode le v vspodbudo za intenzivnejše narodno delo.

In ako se to zgodi, kakor želimo mi, potem ostane dan proslave národne odličnosti zabeležen zlatimi črkami v najnovejši zgodovini naroda slovenskega. V to nam pomozí večno-pravični Bog!

DOPISI.

Iz logaškega okraja 7. julija. (Glavno zborovanje društva učiteljev in šolskih prijateljev v Babinem polju. Izv. dop.)

Kakor ste že naznanili, imelo je gori imenovano društvo svoje glavno zborovanje v Babinem polju dne 5. t. m. Nekateri gg. kolegi so se pripeljali že dan popreje v Cerknico, kjer so imeli skupno pevsko vajo. Vadili so se slovenskih, a še več hrvatskih zborov in óveterospjevov. Drugi dan, točno o 5. uri zjutraj smo se odpeljali na dve lepo z zelenjem in z narodnimi zastavami odičenih lojternicah iz Cerknice. V Grahovem se nam je pridružil zopet jeden voz, v Ložu zopet jeden, a v Starem trgu še jedne lojternice, odičene, kakor druge, z zelenjem in zastavami. Samo učiteljev in učiteljic logaškega okraja je bilo blizu 30. Po kratkem odmoru v Starem trgu peljali smo se dalje ter prispeli v Babino polje o 1/11. Sprejelo nas je živahno grmenje topičev. Pred vasjo je bil napravljen lep slavolok s primernim napisom. Ob njem nas je pričakoval krajni šolski svet babinopoljski, šolska mladina z učiteljem in množica ljudij. Po kratkem pozdravu in odzdravu šli smo v vas, ki je vsa lesketala v zastavah. Pot od slavoloka do šole bil je odičen z maji.

O izvrševanju programa hočem vam poročati le na kratko, ker to prav za prav bolj zanimlje učiteljske liste. Zaradi pozne ure in ker se nam je mudilo v Prezid, vršile so se vse točke hitro, nekatere so celó odpale. Tudi g. Janko Leban ni referoval o važni točki: „kaj in kako naj čita mladina“, ker se je izjavil, da svojega poročila skrajšati neče in da se mu mora dovoliti, da o tem predmetu govori vsaj 1/2 ure. Niti ni treba povdarjati, da smo navzočne hrvatske učitelje in učiteljice navdušeno pozdravili. Med njimi je bil tudi c. kr. županijski šolski nadzornik g. Dubravčič iz Ogulina, ki je za ta dan bil oprostil gg. hrvatske kolege šole. Da povem resnico, to okrajševanje programa ni naredilo dobrega vtisa. Zato bi jaz svetoval, da se v prihodnje s takimi zborovanji prej začne, vsaj ob 9. uri zjutraj, da bode možno program dovršiti.

Po zborovanju odšli smo z brati Hrvat in bližnjo hrvatsko vas Prezid. Koliko iznenadenje za nas Slovence! Pred vasjo je stal krasen slavolok s primernim hrvatskim napisom. Pri slavoloku pa je bila zbrana nebrojna množica, njej na čelu požarna braumba v uniformi in prezidaki tamburaši. Topiči zagrmé, godba zavrira, urnebesni „Živeli Slovenci“ se razlegajo v sinjo višavo. Po presrčnem hrvatskem pozdravu in slovenskem odzdravu odidemo v

vas; pred nami avirujoča godba, za njo mi in brezbrojna množica. Vsa vas je bila odičena z zastavami, na vsakih pet korakov so nas Hrvatje navdušeno pozdravljali. Dospevši do šole, povabi nas prezidski nadučitelj g. Pleše učitelje in učiteljice v šolo, kjer nam pokaže postave tamkajšnje dvorazrednice; ob jednom pa nam razgrne pismene naloge tamkajšnje šolske mladine. Konečno zaprosi odbor logaškega učiteljskega društva, da se v spomin tega veslega dne vpiše v šolsko kroniko. Moram reči, da smo se prepričali, da je šola prezidska v dobrih rokah, in da se sme imenovati v zorna.

Prišedše iz šole nas čakajoča godba in brezbrojna množica spremi v gostilno, kjer se je na vrtu pod milim nebom pričel banket. Pri banketu nas niso počastili le hrvatski stanovski tovariši in tovarišice, nego tudi inteligenca iz Prezida; navzočna sta bila tudi župnik prezidski in babinopoljski, dva slovenska učitelja iz kočevskega okraja, več rodoljubov iz Babinega polja, iz Drage, iz Loža itd. Posebno nam je ugajalo, da ste g.čna Vilharjeva iz Prezida in gospa nadučiteljica, ki je ob jednom učiteljica na prezidski dvorazrednici, došli v narodni obleki.

Kmalu je zavladalo prav živahno življenje. Napičnica je sledila napičnici, vmes so se pa oglašali krepki zbori hrvatski in slovenski. a prezidski tamburaši so nas razveseljevali s svojo godbo. Pa še več! Bližnja šupa je bila spremenjena v plesišče, kjer se je plesateljina mladina vrtela od časa do časa.

Izmed Slovencev je bratom Hrvatom najkrepkeje napil g. Janko Leban, nadučitelj iz Begunj. Povzdignem glasom je deklamoval:

Pozdravljam, mili vas Hrvatje,
Pozdravljam vas iz dna srca,
Ki v našo družbo ste kot bratje
Došli, vsi složnega duhá!
Že davni vekí so minili,
Zaveznik bil nam je — Hrvat,
Očetje naši kri so lili
Za slobodo, za dom večkrat.
Svet smatra nas za dva naroda,
A jedne, iste smo krvi;
Nas loči samo Sotla, voda,
A naša krv, ta voda ni!
Podkrpi Bog naš slogo našo,
Da žila, klila bi povsod,
In v to ime jaz dvignem čašo:
„Bog živi te, hrvatski rod!“

Da je ta napičnica naša viharo odobrovanje in velikansko navdušenje, ni čuda. Odkorvil je g. Lebanu navzočen hrvatski medicinec v prekrasem hrvatskem govoru. Lepo so govorili tudi naduč. Ribnikar, veleposestnik g. Peče, župan prezidski, veleposestnik prezidski g. Ščitomir Vilhar, posebno pa c. kr. županijski šolski nadzornik Dubravčič. Poslednji je poudarjal, kako velikansko razloček je med sedanjo in nekdanjo šolo, v kateri so nas pitali le z blaženo „švabščino“. Rekel je, da se slovenske in hrvatske šole dajo prav lepo vzporedovati s šolami narodov na najvišji stopinji omike; rekel je tudi, da sedaj rad stopi v pokoj, dá! celó rad umré, ker va, da zapušča toli vrolo, narodno in zavedno učiteljstvo!

V takó izbrani in prijetni družbi, pri izborni postrežbi, potekale so nam ure seveda naglo. Po 7. uri zvečer smo posedli na svojo vozove ter odhajali. Odhod naš je bil podoben triumfovalnemu sprevodu. V Starem trgu nam je g. Peče brezplačno postregel s svežim pivom. Prebivši še nekoliko časa v družbi tega vrliga narodnjaka, odpeljali smo se dalje.

Pozabiti ne smem, da je pri banketu nadučitelj v Prezidu g. Pleše nabral za slovenski učiteljski dom v Ljubljani 106 kron. Bodi srčna hvala njemu kakor vsem, ki so kakorsibodi pripomogli, da se je slavnost tako lepo izvršila! Nam vsem ostane ta krasni dan v nepozabnem spominu! Tega dne smo se prepričali, da je spoštovanje do učiteljstva prodrlo že v

maso naroda, prepričali smo se, da se Notranjska ne zove zastoj zavedna in da vzajemnost hrvatsko-slovenska ni prazna fraza! Od bratov Hrvatov se Slovenci učimo plamtočega rodoljubja in narodne požrtvovalnosti! Učimo se pa od njih tudi bratske sloge in opustimo že vendar enkrat pogubni bratomorni boj, ki je grob narodni sreči! . . .

Politični pregled.

Notranje zadele.

Na Dunaji vršil se je dne 9. t. m. naznanjeni velikanski delavski v takozvanem „Arkadenkof“. Udeležba bila je ogromna, od 10 — po nekaterih poročilih — celo do 40 tisoč oseb. Prišlo je tudi mnogo ženskih. Prisotni bili so tudi državni poslanci Pernerstorfer, Kronawetter, Exner in Polshofen. Govorilo se je o zadnjih dogodkih v Pragi in v Brnem. Sprejela se je resolucija, s katero se pozivljajo dunajski državni poslanci, da podpirajo premenitev volilnega zakona, da podpirajo vsesplošno volilno pravico. Za vzdrževanje reda skrbeli so delavci sami. Vršilo se je vse zbravanje v najlepšem redu.

Državni poslanec Ernest Theumer položil je svoj mandat. Ker je gosp. Theumer imenovan višjim ravnateljem češke hranilnice, bivati mora stalno v Pragi. Iz Belega Grada brsojavljajo „Frankfurter Ztg.“, da napravi Nj. Veličanstvo cesar po dokončanih velikih vojaških vajah na Ogrskem izlet k „železnim vratam“ pri Oržovi. Spremljali bodo cesarja nemški cesar Viljelm, kralj saksoski, kralj rumunski in prestolonaslednik ruski. Visoka gospóda vžila se bode po Dunavu od Semlina do Oršove.

Klub češkega fevdalnega veleposestva imel je dne 9. t. m. shod v hiši kneza Lobkovic. Od sedemdeseterih članov udeležilo se je 50 posvetovanj. Razprava trajala je 4. ure. Sklenilo se je jednoglasno sklicati veliki shod volilcev. Naglašalo se je večkrat, da misel o ustrojenju srednje stranke v veleposestvu ni izšla od članov veleposestva.

Ogersko ministerstvo notranjih poslov izdeluje sedaj tri zakonske osnove in to: jedno o preosnovi občin, drugo ob ustanovitvi upravnega sodišča in tretjo ob ureditvi pravice nabiranja. Prve dve osnovi prideti že v jesenskem zasedanju pred poslansko zbornico.

Vnanje države.

V srbski skupščini čital se je predlog, da se stavi ministerstvo Avakumović na obtožbo klop. Navzoči bili so vsi ministri. Po prečitaniu obtožbe sklenilo se je to zadevo odložiti do 15. t. m. — Obravnava vršila se bode onda tudi v odsotnosti obtožencev.

Točke obsodbe so nastopne: 1. Odgoda skupščine, katera se je imela sestati dne 1. novembra, 2. Avakumović ni razpisal volitve, kadar bi jih moral; 3. Obnovil je trgovinsko pogodbo z Avstro-Ogersko brez skupščine; 4. Nasilno je odstranjenih več občinskih zastopov; 5. Volilni listki ne izdajajo se pravočasno; 6. Zabranjeno je sodelovanje pri volitvi delavcem v vojaških tovarnah; 7. Zabranjeno je vsako brzojavno poročilo o volitvah; 8. Vojaštvo je med volitvijo stavljeno v nekaterih krajih političkim oblastim na razpolaganje; 9. Politiški uradniki ne smejo se odzvati političkim pozivom; 10. Volitve v Negotinu uničene so brzojavnim putem; 11. V službenem listu listu je krivo priobčen izid volitev in 12. Skupščina se je konstitovala brez postavnega števila članov.

Ruski carjevič stigel je danes iz Londona v Berlin. Na postajo v Londonu spremljali so ga kralj danski, angleški prestolonaslednik s soprogo, ter dve angleški princesinji. V Berlinu snide se s carjem Viljelmom.

V nemški državni zbornici čital se bode jutri vojni zakon v drugič.

Italijanska poslanska zbornica imela je dne 8. t. m. burno sejo. Vled obtožb poslanca Bovia gledé preiskave v bankarski zadevi navstal je silen vrišč in krik. Predsednik moral je sejo pretrgati. Zakon za banke v sprejel se je konečno z 222 glasovi proti 135. 5 poslancev ni glasovalo.

Naslednikom pok. ministra italijanskega Eule imenovan bode brčkone senator Ghiglieri.

Iz Rima poroča „Opinione“, da so zatoženci v zloglasnem polomu rimske banke baje nastopni: Bernard in Peter Tanlongo, Cezar in Mihajl Lazzaroni, de Zerbi, Zammaro, Monzilli, bankir Mortera, odvetnik Sessa, slikar Peralta ter bivši uradniki banke Agozzi, Toccafondi, Paris in Caccia. — O imenih Toccafondi in Caccia — rekli bi „nomen est omen!“ — Odvetniki-branitelji izjavili so, da treba najmanj šest mesecev za proučenje obširnih sodnih spisov.

V Parizu vlada popolni red in mir. — Finančni minister Teytral dal je svojo ostavko, katero pa je opozval. Radikalni listi izjavljajo, da je med radikali in vladnimi republikanci nastal prepad, kateri se nikdar ne more prekoračiti. — Francija navajena je pač hujših dogodkov, nego skrajnemu strankarskemu sovraštvu — na papirju!

V Londonu poročil se je dne 6. t. m. 28letni vojvoda Jorški, sin angleškega prestolonaslednika, princa Valeskega, z princeso Mary Teck. Nevesta bila je že zaročnica pokojnega ženinevega starejšega brata, vojvode Clarenškega.

O popotovanju podkralja egiptovskega govore vladni listi vseh evropskih držav na dolgo in široko — izvzemši angleških. Svrha temu popotovanju je baje ta, da podkralj pregovori evropske vladarje, da se izrazijo za končanje okupacije Egipta po Angležih. Sultan je baje pripravljen v potrebnem slučaju zasesti Egipt po turški vojski, samo da se znebi Angležev. Ti pa se kažejo popolnoma mirni, in stvar ostane brčkone kakor je bila doslej — dokler polna mera ne prekopi!

Različne vesti.

Odbor političnega društva „Edinost“ bode imel svojo sejo v nedeljo ob 10. uri predpoludne v prostorih „Del. podpornega društva“. Na dnevnem redu bode posvetovanje o predlogih zadnjega občnega zbora.

Nj. Veličanstvo cesarica odpotuje v jeseni k jezeru Komo, kjer namerava ostati dlje časa. Stanovala bode v Belaggiu.

Njena c. in kr. Visokost, nadvojvodinja udova Štefanija bivala je na svojem popotovanju po Norveškem dne 7. t. m. v Hamerfestu, najsevernejšem mestu Evrope. Odpotovala je še dalje proti severu.

Cesarski namestnik ekscelencja Rinaldini odpotoval je v poneljek zvečer brzovlakom na Dunaj. Brez dvombe je to potovanje v zvezi z vprašanjem potrjenja novoizvoljenega župana.

Častnim občanom izvolil je občinski svet Erzeljski poslanca dra. Andreja Ferjančiča.

Gosp. Albin Kapres, odvetniški kandidat v Celju, promoviran je bil na graškem vseučilišču doktorjem prava. Čestitamo.

Gosp. Ivana Spika, vnetega rodoljuba Puljskega zadela je huda rodbinska nesreča: utonila mu je mila in ljubljena ženka. Ker so truplo prenesli naravnost na pokopališče, se je pogreb vršil le iz kapelice do groba. Na pokopališču zbralo se je mnogo prijateljev in znancev priljubljenega in obče spoštovanega moža, ki so položili več vencev na krsto nepozabne pokojnice. In tudi mi, ki smo bili dlje časa v tesnih prijateljskih odnosajih z ljubeznjivo rodbino Spikovo, izrekamo dragemu Ivanu svoje globoko in iskreno čutjeno sožalje.

Povolitveni shod volilcev I. okraja pri

sv. Mariji Magdaleni spodnji bode v nedeljo ob 6. uri popoludne v gostilni pri Cerkvniku-Rožéu. Volilci so povabljeni udeležiti se tega shoda v velikem številu.

Odbor političnega društva „Edinost“ se je konstituiral nastopno: I. podpredsednikom je izvoljen gosp. dr. Gustav Gregorin, II. podpredsednikom g. Iv. Marija Vatovec, tajnikom g. Maks Cotič, blagajnikom g. Anton Škarbar.

„Dobrujske Novice“ slavile so dne 7. t. m. petdesetletnico svojega obstanka. „Novice“ so najstarejši slovenski list. — Slavnostna številka prinesla je na prvi strani dobro pogojeno podobo svojega ustanovnika in prvega urednika, očeta slovenskega naroda, dr. Janeza Bleiweisa.

Breztaktnost uradne „Laibacher Zeitung“. Tudi pri tem, se škarjami uredovanem in se edikti, koje mora plačevati ljudstvo slovensko, napitanem listu je poznati, da veje sedaj na Kranjskem druga sapa. Ker si revše ni moglo drugače ohladiti svoje jezice na krasnem vapehu vsokolske slavnosti, pa je mislilo na ta način osmešiti to slavnost, da je reklo, da so se je udeležili zgolj — rokodelci. Mislijo jo je osmešiti, pravimo, ali osmešilo je ni, kajti: v prvo ni res, da so se vsokolske slavnosti udeležili samo rokodelci, ampak uprav pri tej slavnosti je bila slovenska inteligencija zastopana kakor še nikdar poprej pri sličnih slavnostih, a v drugo bi vsejedno smeli biti ponosni na izidu te slavnosti, ako bi se je bili tudi res udeležili sami rokodelci, ker smatramo ta stan čestivrednim in odvažnim faktorjem v življenju vsakega naroda.

Sicer pa je izpoved Laibacheričenega nepočasenega urednika za nas uprav zlata vredna, in sicer zato, ker je ž njo priznal, da naše narodno gibanje ne provzročajo samo nekateri agitatorji, ampak da je naša narodna ideja prešla v meso in kri širjih mas naroda. Vedi, ljuba „Laibacherica“, da nam je stokrat ljubši pošten rokodelce, nego urednik, ki ne vihti svojega lastnega prepričanja svitile ureče, ampak dobro nabrušene — škarje. Vedite, da vaši „dovtipi“ niti ne morejo osmešiti narodnih slavnosti, še manje pa rokodelskega stanu, a že namen kakega uradnega glasila, smešiti čestiti rokodelski stan, označiti moramo kot — skrajno breztaktnost.

Iz spodnje okolice se nam piše: Kmetijsko društvo Tržaško (Società Agraria) nima menda para v vsej naši državi. Na čelu tega društva so ljudje, kateri se uprav toliko razumejo o kmetijstvu kot priprost Ribničan o astronomiji. Glavna stvar je pa temu društvu agitirati med okoličani v lahonske namene, in to tudi ob času volitev.

Poštevanja vredno je, da so vsi oni okoličani, kateri so dobili n. pr. kakega bika od tega društva, najstrastnejši privrženci cikorije.

No, temu ni čuda: pri kmetijskem društvu igra prvo ulogo sam predsednik cikorje poznani Mauroner — in s tem je povedano vse. —

Okoličanski in mestni rodoljubi so že stvarno razpravljali o ustanovitvi posebnega kmetijskega društva za okolico (sestavila so se že pravila), a žal da si niso bili v tem edini. Namerovalo ustanovljenje „Slovenskega kmetijskega društva“ se sedežem v Tratu pozdravljali so že živo zunanji rodoljubi — in obetali pomoči.

Da sem zopet zbudil vprašanje o ustanovitvi našega kmetijskega društva, navel me je sledeči dogodek, kateri se mi je prijavil te dni:

V jeseni minolega leta prosil je neki pošteni okoličanski mož in posestnik pri „Societè agraria“ 300 trsov ameriških trt (seveda za gotov denar), katere je menil nasaditi v svojem vinogradu, okuženem že po trtni uši.

Pridši k vodstvu imenovanega društva naletel je mož-poštenjak in rodoljub uprav na Poldota Mauronerja. Ko mu naznani

mož svojo prošnjo, omenjajoč še, da preti ubogim okoličanom velika nevarnost po trtni uši, vpraša ga Mauroner po imenu. A ko mu je mož povedal svoje ime, izustil se je vrli Poldo zaničljivo: „A vi ste jeden izmed sovražnikov mesta!“ Vrli predsednik cikorije dobil je takrat primeren odgovor. Mož mu je pošteno povedal, da tu ni mesta za politiko, sicer pa, da smejo tudi Tržaško-okoličanski Slovenci ljubiti svoj rod kakor ga ljubijo Italijani.

Vredno je omenjati še, da ni dobil imenovani okoličanski poštenjak do danes trti, za katere je prosil za pošten, avstrijski denar!

Na Opčinah, kjer je bil volilni boj najhujši, pustili so se voditi novodobni Toskanci (kateri pa izgovarjajo „ši“ mesto „si“) edino le po tujih priseljencih. Pravijo, da so ti vodje nekdanj vrlo narodnih Opencev neki Monti, stanujoč na Trsteniku, okrajni zdravnik, in neki rokodelce (Italijan). Tem so pridružuje še prodajalec jestvin K., pristen Tolminec.

Čudno se mi zdi, da se puste voditi Openci od teh ljudi — prezirajoč vrle domače poštene veljake, kateri so edini za pošteno narodno stvar.

Na čelu vse agitacije pa so Openski godci. Nekdo izmed njih je v stalni zvezi se „šior Poldotom“ in je menda najvažnejši steber Openske cikorije, katera je že podražila v Trebšah.

Dobro, Openski godci akopali si bodo z enakim počenjanjem lastno jamo: od vrlih Kraševcev in poštenih okoličanov dobe že edino primeren odgovor. Morda jih pa pozovejo h koncertu „Ginnastiche“!

Čas bi bil vendar že, da se spametijo openski godci in drugi tamošnji cikorijaši! O priliki zadnjih volitev rekeli je sin nekega Kranjca iz II. okraja:

„Ako bi zadel v loteriji največji dobitok, ne pogledal bi ga v zameno svoje „nazione italiana“. Dante bi se proobrnil v grobu, ako bi zvedel za takega „compatriota“, a tudi znani Treves bi izvestno prihitel na lice mesta, da se prepriča, ali ne sodi ta mož v njegove roke. X.

Izpit na četerorazrednici slov. ljudske šole pri sv. Jakobu vrši se danes. K izpitu je došel tudi jeden zastopnik centralnega družbenega vodstva, ki je donesal saboj darove za odlične učence posamičnih razredov.

Cirilo-Methodijski dar. Č. gosp. Ivana Černe, župnik v Barkovljah, daroval je 10 kron kot Cirilo-Methodijski dar v namen, da postane pevsko društvo „Adrija“ pokrovitelj podružnice sv. Cirila in Metoda na Greti. Slava blagemu svečeniku! — „Adrijaši“-dominikanci priigrali so dne 9. t. m. 60 stotek v enak namen.

Kot Cirilo-Methodijski dar darovali so Prosecani družbi sv. Cirila in Metoda 10 kron. — Viktor Pegan 2.

Novo bralno društvo ustanovi se dne 16. t. m. pri Sv. Marku blizu Ptuja na dolenjem Štajerskem.

Vabilo k prvemu občnemu zboru „Slovenskega bralnega in pevskega društva v Boljuncu, dne 16. julija t. l. ob 9^{1/2} uri dopoludne, v društveni sobi. Dnevni red: 1. Poročilo osnovalnega odbora. 2. Prečitavanje pravil. 3. Vpisovanje udov in vplačevanje pristopnine. 4. Volitev treh pregledovalcev računov. 5. Volitev društvenega vodstva. 6. Slučajni nasveti in predlogi. K obilni udeležbi najuljudnejše vabi osnovalni odbor.

(Ob enem nam doposlanega dopis nismo mogli priobčiti, ker je prispel prepozno za to številko. Op. ur.)

Vabilo k občnemu zboru podružnice sv. Cirila in Metoda v Podgradu dne 17. t. m. ob 11. uri dopoludne z naslednjim vsporedom: 1. Poročilo podružničnega načelnštva po §. 12 družbenih pravil. 2. Volitev bodočletnega odbora podružnice in delegatov za glavni zbor v Sežani. 3. Prejemanje uplačil in upisovanje novih članov. 4. Morebitni predlogi. — K obilni udeležbi vabi najuljudnejše ODBOR.

V Brnu zatoženih je valed zadnjih nemirov 57 oseb javnega nasilstva.

V Pizl započila je dne 9. t. m. bomba pred uhodom v knezoškofovsko palačo. Razrušila je stebre, ranila nikogar.

V Berolinu stoji danes okolu 40 tisoč stanovanj praznih. Kaj tacega se v glavnem mestu nemške države ni še doživelo.

Moravski dijaki snidejo se dne 19. avgusta t. l. v veliko posvetovanje. Na dnevnem redu je važna točka: za vseučilišče na Moravskem.

Požar. V torek po polnoči nastal je ogenj v I. nadstropju hiše na dvorišču št. ulice S. Francesco. Ker se tamošnje stanovanja nekaj popravlja, bilo je vse pohištvo natlačeno v kuhinji. To pohištvo vnelo se je — ne zna se kako — in nakrat bilo je vse v plamenu. Gasilci niso mogli radi gostega dima po stopnicah. Požarne brambe vodja Caputto čul je razstopnic neko ječanje. Srčno plane kvišku ter zadene na neko truplo, koje pograbi ter je zleče doli. Bil je to nek F. Terchi, stanujoč v II. nadstropju, baš nad gorečim stanovanjem. Mož držal je svoja dva sinka tesno v naročju. Nameraval je otroka rešiti, a malo da niso skoraj vsi trije poginili. Ostali preplašeni stanovniki rešili so se po lestvicah. — Nastala škoda znaša okolu 600 glđ. — Hiša in pohištvo sta zavarovana. — V pogorelem stanovanju stanuje kavarnarski postrežnik Lorenc Grile. K sreči ni bilo niti njega niti žene njegove o požaru doma.

Kap je zadela 18letnega kmeta Gabrijela Kotesa na posestvu, ležečem pod h. št. 18. na istrski cesti. Mrliča odpeljali so v mrtvašnico k sv. Justu, od tod na pokopališče k sv. Ani.

Utonil je 31letni težak Andrej Grižon iz Trsta. Njega truplo našli so v nedeljo zjutraj pri pomolu sv. Karla. Ne vé se, da li je mož ponesrečil, ali skočil prostovoljno v morje.

Poskušeno samoubojstvo. 31letni Lloydov postrežnik Robert Zakrajšek zabil si je v glavo, da trpi na neki neozdravljivi bolezni. To stanje bilo mu je neznošno. Izpil je radi tega močan strup in si zarezal grlo z britvijo. Hitra pomoč pa mu je spasila življenje.

Poskušeno ubojstvo. Predsinočnjem je hotel pek Vekoslav Harry zadušiti spečo 18letno Olgo Gregorini v neki zloglasni hiši v ulici Fornetta. Napadalca so zaprli.

Redek slučaj ostrupljenja poročajo iz Berolina. 44letni gostilničar Mösenthin hotel je odstraniti iz svoje gostilne necega pijanega delavca, ker je isti razgrajal. Isti se je tolikanj razjezil, ko ga je prijel gostilničar za roko, da se je kar penil. Ugriznil je gostilničarja v palec desne roke. Roka je začela takoj otekati, prepeljali so gostilničarja na kraljevsko kliniko, kjer so mu roko odžgali. Vkljub temu umrl je nesrečnež v kratkem.

Nezgoda v Piranu. 41letni kmet Ivan Londa spremljal je dne 8. t. m. težko obložen voz iz Strinjana v Piran. Žival se hkrati splaši, a on hoteč ustaviti jo, padel je pod voz. Kolo strlo mu je obe nogi. Siromaka prenesli so najprvo v Piran, potem so ga prepeljali v tukajšnjo bolnico. — Ponesrečeni je oče šestereh, nežnih otročičev.

Zblaznel je na Corsu 28letni črevljar, stanujoč v ulici Armeni h. št. 8. Mahal je z dvema noži okrog sebe ter se hotel usmrtiti. Šest možakov spravilo ga je komaj na zdravniško postajo, kjer so ga zvezali ter odpeljali v bolnico. Ta prizor zvalil je sila radovednežev na Corso.

Skoraj utonil je v vojaški kopelji 23letni grof Toggenburg, namestniški uradnik. Rešil ga je gotove smrti kopeljski služnik Boštjan Gonič iz Kopra. Grof podaril mu je, komaj da se je nekoliko zavedel, 100 kron v zlatu.

Pretep. 40letni težak Anton Bitežnik sprl se je v ulici Belvedere z vinskimi bratci. V spomin mu je neki doslej še nepoznani vročekrvnež prizadjal težko rano

na temenu. Ranjenega prepeljali so v bolnico.

Izborna vožnja na iztok s posebnim brzim parnikom. Početkom potovanja po iztoku — pričenši septembra meseca — priredi mešna pisarna za vožne listke kraljevsko ogrskih državnih železnic, katere posebnost je prirejanje vožnje na iztok, velik izboren vlak na daljni iztok. Ponudilo se bo de le izborno tolikanj glede potovanja, kolikor glede obkrbe. Jako elegantno prirejen salonski brzi parnik, električno razsvitljen, s kopelji, izvrstno kuhinjo in vsami izbornimi pripravnostmi vprejme potnike v Reki, Opatiji in Dubrovniku za Atene (Pirej), Carigrad, Smirno, Rodus, Bejrut, Jaffo, Jeruzalem, Betlehem, Port-Said, Ismailo-Kairo. Od Kaira nazaj v Reko dotakne se Aleksandrije, Katanije in Krfa. Točno izvedenje vožnje nadzoruje osebno predstojnik pisarne za vožne listke kraljevsko-ogrskih državnih železnic. Posebno, povse novo službovanje v prid potnikov. — Strokovnjaška predavanja na krovu po znanih orientalistih. — Potovanje traja 40 dni. Cena vključljivo obkrbo v I. razredu 600 glđ., v II. razr. 450 glđ. — Število potnikov je omejeno. Prijave, — o katerih mora se vplačati na račun glđ. 150, — vprejema do 1. avgusta t. l. pisarna za vožne listke kr. ogr. državnih železnic v Pešti, (Hotel Hungaria), ali pa na Dunaji (Grand Hotel) ali pa na pisarne v pokrajinah. — Tam se dobivajo od 1. julija obširni programi in popotna opisovanja. —

Kolera širi se na Ogrskem. Par slučajev pojavilo se je razven v Pešti tudi v Szathmaru in Déesn.

Dva goldinarja in petinsedemdeset novč. stane posoda s tremi kilogrami večkrat odlikovanega, izvrstnega lamponskega sirupa (Framboa). Odpošilja franko proti poštnem povzetju G. Piccoli, Lekar v Ljubljani. — V posodah po 10, 20 in 40 kilogramov po 60 nč. kilo.

Književnost.

„Slovanski Svet“. Št. 13. ima naslednjo vsebino: V praznik sv. Cirila in Metodija. — Janko Drašković. — 25letje Spt. Slavjanskega blagotvoriteljnega občestva. — K odkritju spomenika Ivanu Gunduliću. — Iz poezij Frana Levstika. (Pesem „Sramežljiva deklica“ v originalu z latinico, kirilico in v ruskem prevodu). — Olgi! (Pesem). — Sakrivat znadem... (Pesem). — Dobre voljice... (Pesem). — Увядне дветы. — Ples in plesovna glasba. — Petrograjske srednje in više ženske šole itd. — Malo kritike. — Ruske drobtinice. — Ogleđ po slovanskem svetu. — Zmes. — Književnost. — Književni oglasi.

„Ljubljanski Zvon“. Št. 7. ima nastopno vsebino: A. Aškerc: Bajka o odprtem nebu. Po narodnih motivih. — Mirosljub: Večne luči. — Nejaz Nemcigen: Abadon. Bajka za starce. (Dalje). — L. Habětov. Pozdravi ljubici. — Dr. S. Šubic: Pogubni malik svetá. (Dalje). — M. Cilenšek: Kakó se branijo rastline nepoklicanih gostov. — y: Pozdrav. — E. Lah: O pomenu naših krajevnih imen. (Dalje). — Rádinski: Drobné pesmi 4., 5., 6. — Janko Kersnik: Jara gospoda. Povest. (Dalje). — Dolénjec: Déklici. — m. p.: Neznán rukopis slovenski v dež. muzeju goriškem. — V. Bežek: O slovenskih in nemških čitankah na naših srednjih šolah. (Dalje). — M. Valjavec: K drugemu sešitku slovensko-nemškega slovarja Wolfvega. — V. Bežek: Prinos k slovenskemu knjištvu. (Dalje). — Književna poročila. — Listek.

„Dom in Svet“. Št. 7. ima nastopno vsebino: Matija Majar Ziljski. (Konec). — Iz nove dobe. Spisal Ivan Sovrán. — Vaški pohajač. Povest. Spisal Podgoričan. — Med valovi življenja. Povest. Spisal Dobrávec. — V kapeli sv. Cirila in Metodá. Zložil A. C. Slavin. — Boj pri

Sisku. Zložil A. Hribar. — Jožef Ressel. Spisal Ant. Sušnik. (Konec). — Mladike. 5., 6., 7., 8. Zložil Ant. Medved. — Iz Nevega Mesta v Bosno. Piše dr. Josip Marinko. — Spominki z bojišča pri Sisku. Nabral dr. Lr. L. — Slovstvo. — Razne stvari. — Slike (10).

Podoknica iz „Teharskih plemičev“. Transkripcija, za klavir zložil K. Hoffmeister. Gospodu dru. Benj. Ipavcu v prijazen spomin. Založila L. Schwentnerjeva knjigarna v Brežicah. Cena 50 kr., po pošti 55 kr.

Javna zahvala.

Podpisani izreka svojo najiskrenejšo zahvalo vsem onim prijateljem in znancem, ki so mi skazali svoje sočutje o priliki strašne nesreče, ki me je zadela, to je ob nenadni smrti preljubljene mi soproge.

Uverjeni naj bodo, da mi je bilo njihovo sočutje blagodejno tolažilo v teh hudih in britkih urah.

Hvala, prisrčna hvala vsem!

V Pulju, dne 12. julija 1893.

Ivan Spik.

Gostilna „Alla città di Graz“ Via Gep-pa št. 18 poleg kavarno „Universo“ priporoča se Slovencom v mestu in na deželi. — Točijo se izvrstna vina, in je izvrstna tudi kuhinja — Gostilna je odprta do polnoči. Z odličnim spoštovanjem JAKOB KUMAR

E. Šverljuga, brivec v St. Petra na Notranjskem (Via Campanille v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Pontorosso). Po dvakrat na dan frišno oporno mleko po 12 kr. liter nedosredno iz št. Petra, sveža (frišna) smotana.

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra na Notranjskem (Via Campanille v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Pontorosso). Po dvakrat na dan frišno oporno mleko po 12 kr. liter nedosredno iz št. Petra, sveža (frišna) smotana.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici „Casserna“, glavni shajališči tržaških Slovencev vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovanskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Šorli, kavarnar. Cl.

ROJANSKO POSOJILNO IN KONSUMNO DRUŠTVO vpisana zadruga z omejenim poročtvom v Rojanu pri Trstu priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato pre-skrbljeno

prodajalnico jestvin

(v ulici Belvedere št. 3)

pristopno zadrudnikom in nezadrudnikom, koji prvi so deležni letnega čistega dobička. Priporoča tudi svojo

društveno krčmo v Rojanu

(poprej Pertotovo)

10 minut oddaljeno od mesta, z obširnimi senčnatim vrtom in dvema dvoranama, kjer se točijo izborna domača vina, teran, pivo v steklenicah itd. Točna postrežba z gorkimi in mrzlimi jedlji.

Novi člani se se vedno sprejemajo ob uradnih urah vsak četrtek od 6-7 ure zvečer in ob nedeljah od 9-10 ure predp. 104-3

Franca Potočnika gostilna „Andemo de Franz“ v ulici Ironeo se priporoča slavnemu občinstvu Toči izborna vina in ima dobro kuhinjo Cl.

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghega in Cecilia, toči izvrstno domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske poštné tiskavnice. Cl.

Gostilna „Alla Vittoria“ Petra Muscheka, v ulici Sorgente (Via Torrente št. 30) toči izvrstna vina in priverjuje jako okusna jedila. Prenoišča neverjetno v ceno. Cl.

Gostilna „Štoka“, staroznana pod imenom „Belladonna“, poleg kavarno „Fabris“, priporoča se Slovencom v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako mešanom, kakor na deželo. Cl.

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. Cl.

Prodajalnica

jedilnih stvari po jako nizki ceni. Prodaja Jožef Černe Piazza della Caserna št. 1 (uhod Via Ghega). Cl.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via St. Giovanni in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in č. duhovščino na svojo zalogo poreclanskega, steklenega, lončenega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni, št. 1 trgovina z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončenim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. itd. Cl.

Pivarna Lavrenčič via Rossetti nasproti) lekarno E. Leitenburg) priporočuje svoja izborna isterska vina čistim družinam po najnižji ceni 30 kr. liter v stanovanje postavljen; naročila pod 28 litrov se ne sprejmejo. — Častitim gostom se priporoča tudi izvrstno pivo I. vrste po 24 kr. liter in izborna kubinja ter dobra isterska kapljica.

Oglas!

Oddajala se bo de dne 17. julija 1893. v Truškah najceneje za to ponujajočemu se

poprava cerkve v Truškah.

Zidarska, kamnoseška in mizarska dela proračunjena so za glđ. 829.24.

Glavarstvo občine

P o m j a n, dne 2. julija 1893.

Alojzij Suppanz

urar, Corso štv. 39. 61-104

Prodaja in popravlja ure.

DROGERIJA

na debelo in drobno

G. B. ANGELI

104-102 TRST 12-12

Corso, Piazza della Legna št., 1.

Odlikovana tovarna čopičev.

Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelok. Lak za kožije, z Angleškega, iz Francije Nemčije itd. Velika zaloga finih barv, (in tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. Lesk za parkete in pode.

MINERALNE VODE

iz najbolj znanih vrelcev kakor tudi romanjsko žveplo za žvepljanje trt.

Gostilna s prenočišči „Alla Nuova Abbodanza“

Via Torrente št. 15. (poleg obokov Chiozza najosrednja lega v Trstu.)

Prostori so odprti in preskrbljeni s svežimi jedlji do 2 ur popolnoči. Izvrstna namizna in desertna vina, izborna kuhinja, Dreherjevo pivo po nizkih cenah. Jamčim za točno in vestno postrežbo ter se priporočam blagovoljnaj naklonjenosti slavnega občinstva. Ponižni

104-88

P. Favero.

Griena bol kašalj, hreputavica, promuklost, nazobil zadavica, rora, zapala ustijuh itd.

mogu se u kratko vrlime izliečiti rabljenjem

NADARENH

Prendinjevih sladkišah

(PASTIGLIE PRENDINI)

31 godina sjajnega uspjeha

što jih gotovi Prendini, lučbar i ljekarnar u Trstu Veoma pomažu učiteljem, propovjednikom itd. Prebdjenih kašljné noćih, navadne jutranje hreputavice i grlenih zapalah nastaje kao za čudo uzimanjem ovih sladkišah.

Opazka. Valja se paziti od varalica, koji je ponacijaju. Zato treba uvijek zahtjevati Prendinjeve sladkiše (Pastiglie Prendini) te gledati, da bude na omotu kutijice (škatule) moj podpis. Svaki komad tih sladkišah ima tiskanuto na jednoj Strani „Pastiglie“, na drugoj „Prendini“.

Ciena 30 nč. kutijici zajedno sa naputkom. Prodaju se u Prendinjevoj ljekarni u Trstu (Farmacia Prendini in Trieste) i u glavnijih ljekarnah svieta. 39-52

Nič več kašlja!

Balzamski petoralški prah ozdravi vsak kašelj, plučni in bronhijalni katar, Dobiva se v odlikovani lekarni. 54-104

PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg

Postne pošiljatve izvršujejo se neutegoma.

Zaradi ničvrednih ponarejanj naj se zahteva vsikdar

Tinct. capsici comp. (PAIN-EXPELLER)

„z sidrom“ in je odkloniti škatljice brez sidra kot nepristne.